

Uz pridržavanje svih propisanih mera i ove godine uspešno je održana, 11 po redu manifestacija „Dani vrganja“ na Kopaoniku. Zbog zatvorenih granica i nemogućnosti gljivara iz drugih zemalja, koji su poslednjih godina dolazili u znatno broju (iz devet zemalja), poseta je bila nešto slabija. Za učesnike - gljivare iz Srbije nije bilo nikakve prepreke, jer se kompletna manifestacija održava na otvorenom.

■■■■■■■■■■■■ ■ Takmičenje u kuvanju jela od gljiva

Dogadjaj je započeo u petak i odlaskom na teren gljivara u manjim grupama, koji su, zbog povoljnih vremenskih uslova, prikupili nikada veći broj vrsta gljiva, što je dan kasnije, uslovilo prebogatu izložbu od 150 vrsta gljiva. Oficijelni determinator za izložbu bio je Stevan Baluban iz GD „Novi Sad“ sa svojim timom, odnosno tri pomoćna determinatora, kandidata za polaganje za zvanje determinatora. Njihovo prisustvo i priprema izložbe je jedan od uslova za izazak na taj ozbiljan ispit.

Deo manifestacije koji pobuđuje najveće interesovanje, kako učesnika tako i posetilaca Kopaonika, je takmičenje u kuvanju jela od gljiva, koje je, uprkos odsustvu stranaca, okupilo desetak ekipa.

- Težimo postizanju što boljeg kvaliteta jela od gljiva, u čemu, uz vrlo kvalitetno druženje i razmenu iskustava samih takmičara, uspevamo. Ove godine se ukazala potreba za odvajanjem kuvara profesionalaca od kuvara amatera. I dalje će se sprovoditi praksa zajedničkog kuvanja na Vatrištu, kod makete Vrganja, ali ćemo se ozbiljnije pozabaviti kriterijima samog takmičenja „na dva nivoa“, i odvojiti kategoriju profesionalnih majstora od kategorije majstora koji to zvanje stiču u slobodno vreme - saopštio je Zoran Jelenković, predsednik Mikološko-gljivarskog saveza Srbije.

U takmičenju su učestvovali: EGD „Kneginja“ Niš, GD „Kopaonik“, ED „Niš“, GD „Ljubomir Vuksanović - Barle“ Banja Koviljača, UGLJP „Vilino kolo“ Petrovac na Mlavi, a neka su, poput GD „Rujnica“ Vlasotince i GD „Lisičarka“ Sremska Mitrovica, kao i ED „Medvednik“ Valjevo i UGLJP „Gorun“ Ćuprija, udružila svoje snage i nastupili zajedno. U kategoriji hotela/restorana takmičili su se kuvari JAT apartmana, hotela „Rtanj“ i apartmanskog naselja „Kraljevi čardaci“. Takmičenje se odvijalo u tri kategorije: hladna predjela, čorbasta jela (čorbe, gulaši) i pleh/roštilj. Ove godine najviše uspeha imalo je GD „Kopaonik“ pobedivši u prvoj i trećoj kategoriji, dok je tim GD „Rujnica“ i GD „Lisičarka“ slavilo ubedljivu pobedu u kategoriji čorbastih jela.

Daleko veći izazov je bio pred sedmočlanim žirijem doneti odluku o pobedniku među profesionalnim kuvarima. Tesna borba se vodila između hotela „Rtanj“ i „Kraljevih čardaka“ ali na kraju preglasavanjem, za ukupnog pobednika, ove godine je proglašen hotel „Rtanj“.

Za GD „Kopaonik“ koji kao domaćin nastupa na ovom takmičenju svih jedanaest godina, ovo je veliki uspeh, ali ne i iznenadeženje, jer u okviru društva godinama egzistira kuvarska sekcija. Njihov princip je kuvati na najjednostavniji način sa što manje začina. Tako je njihovo jelo u kategoriji pleh/roštilj po sedmi put odnело prvu nagradu, a sastoji se „samo“ od vrganja i soli. Gospodin Jelenković, i sam član GD „Kopaonik“ sa šalom dodaje da bere vrganje sa začinom, a tim kuvara zna da ih baci na vrelo ulje:

- GD „Kopaonik“ je tokom vremena razvilo takmičenje među članovima ko će da napravi najukusniji kreker od gljiva, zalogaje koje volimo da nosimo na teren, kada idemo na gljivarenje, a takođe često pripremamo gljive u kotliću, pa je reč o iskustvu koje daje rezultat. Međutim, u želji da u potpunosti odgovorimo propozicijama samog takmičenja, čorbasto jelo pripremamo isključivo od vrganja, svesno odustajući od drugih vrsta gljiva, koje bi „poboljšale“ ukus. Na kraju je važno da se iskustva razmene, a recepti podele.

MGSS bogatiji za dva nova gljivara i dva determinatora

Dani održavanja ove manifestacije svake godine se koriste što za stručna predavanja, što pohađenje kurseva, odnosno polaganje ispita. Ove godine organizovano je polaganje ispita za zvanje gljivar, i zvanje determinator, pa je MGSS bogatiji za dva nova gljivara i dva determinatora.

- Dva kandidata za zvanje gljivara iz Vlasotinca i Banje Koviljače pokazali su zavidan rezultat. Daleko zahtevniji, ispit za zvanje determinatora, od kandidata je tražio da pokažu znanje u okviru tri testa: naučnog znanja, mikroskopije i determinacije (prepoznavanje gljiva). Od sedam kandidata koji su izašli na ispit su položili Bojan Zupan član Eko „Ibra“ Kraljevo i GD „Kopaonik“ Raška i Jelena Milošević članica GD „Lisičarka“ Sremska Mitrovica. Ostali imaju prilike da test iz mikroskopije polože za vreme manifestacija na Iriškom vencu ili Petrovcu na Mlavi, u narednih godinu dana. Nažalost, za vreme vanredne situacije MGSS nije uspeo da organizuje ozbiljan kurs iz ove oblasti, ali će to sigurno biti ispravljeno tokom narednog perioda, i svim starim i novim kandidatima omogućeno da sa vrhunskim predavačima prođu kurs iz mikroskopije.

Žiri predvođen dr Majom Karaman, vanrednim profesorom na Departmanu za biologiju i ekologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, radio je u sastavu: dr Miroslav Marković iz Instituta za nizijsko šumarstvo i životnu sredinu Novi Sad, Berislava Ilić iz Zavoda za zaštitu prirode Srbije i Marko Blagojević diplomirani biolog. Manifestacija je prvi put protekla bez kulturno-umetničkog programima u kojem su od starta učestvovali mali frulaši iz Brusa, folklorni ansambl i pevačke grupe iz Raške, a organizatori: MK Mountain Resorta, NP „Kopaonik“ i Turistička organizacija Raške i Turistička organizacija Brusa obećavaju da će ovaj događaj koji dosledan u promociji i negovanju tradicije ovog kraja, propušteno nadoknaditi.

- Bilo bi neozbiljno da smo u doba korone angažovali decu i izlagali ih dodatnom riziku. Ove godine smo zadovoljni što je manifestacija uopšte održana. Za sve drugo biće vremena - rekao je na kraju predsednik Zoran Jelenković.

Više fotografija možete da pogledate na našoj facebook stranici: <https://www.facebook.com/t opserbia>

Lepo je biti na Kopaoniku u Dane vrganja

sreda, 09 septembar 2020 08:57

Lepo je biti na Kopaoniku u Dane vrganja

sreda, 09 septembar 2020 08:57
